

CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
Judecătoria Chișinău
sediul Buiucani
MD-2004, mun. Chișinău,
bd.Ștefan cel Mare 200

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ
Суд Кишинэу
офис Буюкань
MD-2004, мун. Кишинэу,
Проспект Штефана Чел Маре, 200
Tel.022-20-49-43, fax:022-20-49-44

nr.5r-6699/2023 din 21 iunie 2024

Doamnei Manole Domnica
Președinte al Curții Constituționale a RM
mun.Chișinău, str.A.Lăpușneanu 28

Stimate doamnă Președintă,

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază pentru soluționare excepția de neconstituționalitate ridicată de apărătorul Tihon Vitalie în interesele contravenientului Ciobanu Vadim, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod Contravențional, în vederea realizării controlului de constituționalitate a prevederilor art. 36 alin.(1) Cod Contravențional al Republicii Moldova.

Anexă:

- copia încheierii judecătorești din 19.06.2024;
- cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
- sesizarea apărătorului Tihon Vitalie.

Cu respect,

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău

Vasilisa Munteanu

09:05

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	1519	
" 28 "	06	2024

Zimbra

16/02 *V. Ciobanu*
jbu@justice.md

sesizare

De la :
Subiect : sesizare
Către :

joi, 08 feb., 2024 9:52
1 fișier atașat

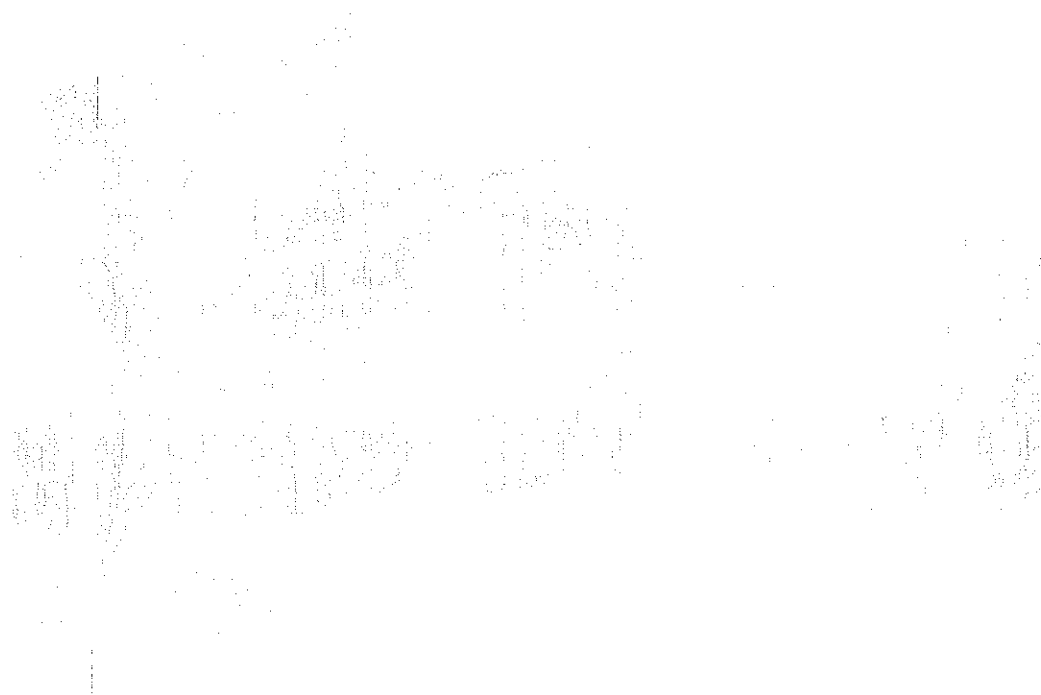
solicitam sesizarea Curtii COnstitutionale in cauza

solicitam confirmarea receptionarii

Cu respect,
Avocat Vitalie Tihon

plingere_CurteaConstitutionala_VdimCiobanu_08_februarie_2024.signed.pdf
2 MB

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume****2. Prenume****3. Adresă (va fi anonimizată)****4. Telefon, e-mail (vor fi anonimizate)****5. Reprezentant (dacă este cazul) Avocat Vitalie Tihon****A.2. Persoană juridică****1. Denumire și sediu****2. Numărul și data înregistrării****3. Numele administratorului****4. Telefon și e-mail****5. Reprezentant****6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată)****7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate)****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu Judecătoria Chișinău sediul Buiucani****2. Judecător/complet de judecată Vasilisa Muntean****4. Adresa instanței de judecată bd. Ștefac cel Mare 200****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

În fapt, la 11.10.2023 de către agentul constatator a fost întocmit procesul – verbal DCT03 nr. 395368 pe faptul comiterii la 13.03.2023 de către Ciobanu Vadim a contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod Contravențional.

Pe 26 octombrie 2023, cet. Vadim Ciobanu și-a exprimat dezacordul cu aspectele de drept în cauza contravențională, înaintînd contestația în formă electronică cu semnătură avansată calificată.

Ciobanu Vadim consideră că decizia de recunoaștere a vinovăției și sancționarea cu 18 u.c. și **4 pct. de penalizare** este întemeiată pe anumite deficiențe ale Legii.

Vadim Ciobanu și-a întemeiat contestația pe considerente de legalitate.

Autorul excepție mai consideră necesar să exercite apărarea prin trimitere la ambiguitatea formulărilor legale care au permis agentului constatator să aplice o sancțiune inechitabilă.

Vadim Ciobanu consideră oportun de aplicat hotărârea CtEDO - Anghel vs. Romania din **04.10.2007**, *Curtea a reiterat că prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces.*

În motivarea contestației, Vadim Ciobanu a pretins că nu a comis fapta imputată deoarece agentul constatator nu a prezentat probe obținute conform art. 425 Cod Contravențional.

Vadim Ciobanu a evidențiat că nu există în natură careva **probe obiective, directe** ce ar confirma fapta contravențională imputată, or simpla expunere de către agentul constatator a circumstanțelor care chipurile au avut loc nu constituie o probă suficientă.

Ori în mod direct în textul procesului verbal și deciziei este menționat că contravenția ar fi fost comisă pe data de 13 martie 2023, pe cînd procesul-verbal și decizia au fost întocmite pe 11 octombrie 2023, ceea ce automat ridică problema constatării contravenției nemijlocit (ex propriis sensibus) de către agentul constatator.

Conform pct. 10, 11 a procesului verbal **lipsesc careva mențiuni** privind probe anexate și **mijloacele tehnice** prin care s-au obținut, respectiv procesul verbal a fost întocmit fără consultarea probelor și confirmă că probe pe cazul respectiv nu au existat și nu există.

În acest context este cert că agentul constatator a aplicat sancțiunea doar în baza **propriilor presupuneri** nefiind anexate alte probe obiective și directe care să confirme vinovăția, or vinovăția persoanei nu poate fi bazată pe presupunerile agentului constatator iar orice dubiu se interpretează în favoarea contravenientului conform art. 375 alin. (3) Cod Contravențional.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Conform art. 443 alin. (8) Cod Contravențional ... *În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, și numărul modelul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția.*

Astfel, în pct. 10 a procesului verbal din 11.10.2023 nu sunt indicate **mijloace tehnice**, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic, respectiv probe în privința Contestatorului nu există.

Or, în cazul contravenție prevăzute de art. 236 alin. (2) fapta se stabilește doar în baza mijloacelor tehnice speciale de măsurare.

Iar în procesul-verbal cu privire la contravenție lipsește orice mențiune despre asemenea mijloace tehnice.

Mai este relevant faptul că în procesul verbal mai lipsește mențiunea despre folosirea înregistrărilor de diferită natură și/sau a unui mijloc tehnic de reproducere a acestor înregistrări, ori procesul verbal din 11 octombrie 2023 nu face referire la asemenea mijloace.

Diferența dintre **constatarea nemijlocită** a circumstanțelor relevante justei soluționări a cauzei contravenționale și **constatarea prin intermediul mijloacelor tehnice** este reglementată de reglementarea art. 16¹ Cod Contravențional, care dispune:

*(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru **contravențiile constatate cu mijloace tehnice** certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art.443¹ identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției.*

(2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art. 36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

În asemenea caz înseși procesul verbal așa cum a fost întocmit ridică probleme de formulare ambiguă și excesiv de permisivă pentru agentul constatat, care nu corespunde regulilor unui proces echitabil.

Problema de drept constă în aplicarea punctelor de penalizare, care la categoria respectivă de contravenții, constatate prin intermediul mijloacelor tehnice nu pot fi aplicate

C. Obiectul sesizării

Autorul sesizării consideră că urmează să fie supus controlului de constituționalitate art. 36³ alin. 1 Cod Contravențional și anume:

(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunile normelor contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

La data adoptării Codului Contravențional norma respectivă avea următorul conținut (identic cu cel actual):

(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolul XIII al cărții întâi, conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

Cadrul conex reglementării sancțiunii de aplicare a punctelor de penalizare **s-a modificat succesiv esențial**, și norma juridică, așa cum a fost formulată în redacție inițială nu corespunde reglementărilor conexe.

Concret prin Legea Nr. 35 din 02-03-2023 pentru modificarea unor acte normative⁴, a fost introdus art. 161 Cod COntravențional cu următorul conținut:

Articolul 16¹. Răspunderea contravențională a proprietarului vehiculului

(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art.443³ identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției.

(2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art. 36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică dacă se constată că, la momentul săvârșirii contravenției, vehiculul se afla în posesia altei persoane sau proprietarul a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.

De principiu legea penală sau contravențională mai favorabilă are efect retroactiv.

Legea menționată exclude sancțiunea complementară și ameliorează situația persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, prin intermediul mijloacelor tehnice.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

⁴ Publicat : 06-04-2023 în Monitorul Oficial Nr. 117-118 art. 188

Această lege modifică cadrul normativ conex aplicării sancțiunii punctelor de penalizare și reclamă reglementarea prin trimitere a unei excepții în art. 36 Cod Contravențional.

Lipsa de reglementare a excepției, prin trimitere la o excepție, a permis agentului constatator să întocmească procesul-verbal cu privire la contravenție și să aplice în privința cet. Vadim Ciobanu o decizie cu o sancțiune care nu corespunde Legii.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Conform art. 1 din Constituția RM:

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care **demnitatea omului, drepturile și libertățile lui**, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic **reprezintă valori supreme și sînt garantate**.

Conform art. 4 din Constituția RM:

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Conform art. 15 din Constituția RM:

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Conform art. 20 din Constituția RM:

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Conform art. 21 din Constituția RM:

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Conform art. 22 din Constituția RM:

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Conform art. 23 din Constituția RM:

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Conform art. 26 din Constituția RM:

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Conform art. 72

- (3) Prin lege organică se reglementează:
 - n) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora;

Normele constituționale citate stabilesc un cadru de reglementare material și procesual, care este menit să asigure garanții reale și efective persoanelor care sunt supuse răspunderii contravenționale.

Normele constituționale, fiind imperative, trebuie să fie cunoscute și aplicate direct de către toți agenții statului, indiferent de funcția lor (subofițer de poliție sau judecător).

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Conform paricii CtEDO contravențiile se includ în câmpul garanțiilor prevăzute pentru domeniul penal.

Astfel deși Statului îi revenea o obligație explicită prin art. 72 din Constituție, să reglementeze clar, explicit și coerent, **prin lege organică**, domeniul pedepselor penale / contravenționale, reglementarea actuală este deficientă și dă naștere la abuzuri.

Concret prin reglementarea cvasi-generală a fost privat, la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, cet. Vadim Ciobanu de dreptul și posibilitatea de a-și cunoaște și exercita drepturile și libertățile sale.

În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)7

La prezenta sesizare urmează să fie anexat dosarul 4-23157973-12-5r-06112023, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

7 În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Digitally signed by Tihon Vitalie
Date: 2024.02.08 09:50:59 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

19 iunie 2024

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Vasilisa Muntean
Oxana Garștea

examinând în ședință de judecată publică sesizarea contravenientului Ciobanu Vadim depusă prin intermediul apărătorului Tihon Vitalie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională nr.5r-6699/2023 în privința cet. Ciobanu Vadim în baza art.236 alin.(2) Cod Contravențional al RM, –

CONSTATĂ:

La data de 06 noiembrie 2023 în procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit cauza contravențională prin care cet. Ciobanu Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod Contravențional al RM – depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și cu decizia agentului constatatator din 11.10.2023, Ciobanu Vadim a depus contestație.

Prin intermediul poștei electronice a instanței, la data de 08.02.2024 contravenientul Ciobanu Vadim prin intermediul apărătorului Tihon Vitalie a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.36 alin.(1) Cod Contravențional al RM.

În motivarea sesizării privind excepția de neconstituționalitate contravenientul Ciobanu Vadim a indicat că pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) se află dosarul inițiat la cererea sa privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.DCT03 395368 din 11.10.2023, pe marginea sancționării în baza art.236 alin.(2) Cod Contravențional, depusă în temeiul art.448 Cod Contravențional RM.

Menționează că temei de inițiere a cauzei judiciare a servit faptul că la data de 11.10.2023 agentul constatatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.DCT03 395368 pe faptul comiterii la 13.03.2023 de către Ciobanu Vadim a contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod Contravențional. La 26 octombrie 2023 Ciobanu Vadim și-a exprimat dezacordul cu aspectele de drept în cauza contravențională, înaintând contestația în formă electronică cu semnătură avansată calificată.

Ciobanu Vadim consideră că decizia de recunoaștere a vinovăției și sancționarea cu 18 u.c. și 4 pct. de penalizare este întemeiată pe anumite deficiențe ale Legii și și-a întemeiat contestația pe considerente de legalitate.

Autorul excepției consideră necesar să exercite apărarea prin trimitere la ambiguitatea formulărilor legale care au permis agentului constatatator să aplice o sancțiune inechitabilă. Astfel, consideră necesar oportun de aplicat hotărârea CtEDO - Anghel vs Romania din 04.10.2007, Curtea a reiterat că prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o

situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces.

În motivarea contestației Ciobanu Vadim a pretins că nu a comis fapta imputată, deoarece agentul constator nu a prezentat probe obținute conform art.425 Cod Contravențional și a evidențiat că nu există în natură careva probe obiective, directe ce ar confirma fapta contravențională imputată, or simpla expunere de către agentul constator a circumstanțelor care chipurile au avut loc nu constituie o probă suficientă. Or, în mod direct în textul procesului-verbal și deciziei este menționat că contravenția ar fi fost comisă pe data de 13 martie 2023, pe când procesul-verbal și decizia au fost întocmite pe 11 octombrie 2023, ceea ce automat ridică problema constatării contravenției nemijlocit (ex propriis sensibus) de către agentul constator.

Conform pct.10 și 11 ale procesului-verbal lipsesc careva mențiuni privind probe anexate și mijloacele tehnice prin care s-au obținut, respectiv procesul-verbal a fost întocmit fără consultarea probelor și confirmă că probe pe cazul respectiv nu au existat și nu există.

În acest context, consideră că este cert că agentul constator a aplicat sancțiunea doar în baza propriilor presupuneri, nefiind anexate alte probe obiective și directe care să confirme vinovăția, or vinovăția persoanei nu poate fi bazată pe presupunerile agentului constator, iar orice dubiu se interpretează în favoarea contravenientului conform art.375 alin.(3) Cod Contravențional.

Contrar prevederilor art.443 alin.(8) Cod Contravențional, în pct.10 al procesului-verbal din 11.10.2023 nu sunt indicate mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic, respectiv probe în privința contestatorului nu există. Or, în cazul contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod Contravențional, fapta se stabilește doar în baza mijloacelor tehnice speciale de măsurare, iar în procesul-verbal cu privire la contravenție lipsește orice mențiune despre asemenea mijloace tehnice.

Mai indică că este relevant faptul că în procesul-verbal lipsește mențiunea despre folosirea înregistrărilor de diferită natură și/sau a unui mijloc tehnic de reproducere a acestor înregistrări, ori procesul-verbal din 11 octombrie 2023 nu face referire la asemenea mijloace.

Diferența dintre constatarea nemijlocită a circumstanțelor relevante justei soluționări a cauzei contravenționale și constatarea prin intermediul mijloacelor tehnice este reglementată de reglementarea art.16¹ Cod Contravențional, care dispune: "(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru **contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art.443¹ identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției. (2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art.36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional".**

În asemenea caz, însuși procesul-verbal așa cum a fost întocmit ridică probleme de formulare ambiguă și excesiv de permisivă pentru agentul constator, care nu corespunde regulilor unui proces echitabil.

Menționează că problema de drept constă în aplicarea punctelor de penalizare, care la categoria respectivă de contravenții, constatate prin intermediul mijloacelor tehnice nu pot fi aplicate.

Autorul sesizării consideră că urmează să fie supus controlului de constituționalitate art.36 alin.(1) Cod Contravențional, și anume: "(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunile normelor contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară".

La data adoptării Codului Contravențional norma respectivă avea următorul conținut (identificat cu cel actual): "(1) în cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolul XIII al cărții întâi, conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară".

Se indică că cadrul conex reglementării sancțiunii de aplicare a punctelor de penalizare s-a modificat succesiv esențial, și norma juridică, așa cum a fost formulată în redacție inițială, nu corespunde reglementărilor conexe. Concret prin Legea nr.35 din 02.03.2023 pentru modificarea unor acte normative a fost introdus art.16¹ Cod Contravențional cu următorul conținut: "Răspunderea contravențională a proprietarului vehiculului

(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art.443¹ identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției.

(2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art.36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică dacă se constată că, la momentul săvârșirii contravenției, vehiculul se afla în posesia altei persoane sau proprietarul a fost deposedat de vehicul în mod ilicit".

De principiu legea penală sau contravențională mai favorabilă are efect retroactiv. Legea menționată exclude sancțiunea complementară și ameliorează situația persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, prin intermediul mijloacelor tehnice. Această lege modifică cadrul normativ conex aplicării sancțiunii punctelor de penalizare și reclamă reglementarea prin trimitere a unei excepții în art.36 Cod Contravențional. Lipsă de reglementare a excepției, prin trimitere la o excepție, a permis agentului constator să întocmească procesul-verbal cu privire la contravenție și să aplice în privința cet. Ciobanu Vadim o decizie cu o sancțiune care nu corespunde Legii.

Prin urmare, solicită contravenientul Ciobanu Vadim ridicarea excepției de neconstituționalitate privind controlul constituționalității prevederilor art.36 alin.(1) Cod Contravențional al RM, ridicarea dosarului de la examinare cu remiterea acestuia Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Contravenientul Ciobanu Vadim fiind legal citat, în ședință nu s-a prezentat și nu a comunicat motivul neprezentării sale.

Apărătorul Tihon Vitalie fiind legal citat, în ședință nu s-a prezentat și nu a comunicat motivul neprezentării sale.

În ședința de judecată agentul constator al INSP, Grosu Denis nu s-a prezentat, însă printr-o cerere depusă prin intermediul poștei electronice a instanței la 30.01.2024, a solicitat examinarea contestației în absența sa.

Studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate ca fiind întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală, dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Potrivit prevederilor art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.(4) alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât în sensul art.135 alin.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

1. în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

2. excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

3. sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

4. judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă că norma contravențională, și anume art.36 alin.(1) Cod Contravențional, vizată în sesizarea depusă de contravenientul Ciobanu Vadim, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către contravenientul Ciobanu Vadim.

Totodată, s-a constatat că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, or, din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, instanța de judecată reține că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În speță, instanța reține că careva temeiuri pentru a respinge cererea de ridicare a excepției de constituționalitate nu au fost constatate, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, or argumentele invocate de contravenientul Ciobanu Vadim urmează a fi examinate de Curtea Constituțională.

Potrivit art.7 alin.(3) - (3/2) CPP, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii

următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale încheierea judecătorească, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea contravenientului Ciobanu Vadim și dosarul contravențional nr.5r-6699/2023.

În acest context, conducându-se de prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art.7, 342, 346 Cod de procedură penală, instanța de judecată,–

D I S P U N E:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de către contravenientul Ciobanu Vadim, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod Contravențional al RM.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea realizării controlului de constituționalitate ale prevederilor art.36 alin.(1) Cod Contravențional al Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale copia încheierii judecătorești, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizarea contravenientului Ciobanu Vadim.

Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

/semnatura/

Vasilisa Muntean

Conform originalului

/V.Muntean/